

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/241/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120214142
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120214142.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu F. Z., I.. XX.XX.XXXX, Z. X. XX, XXX XX L., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere lepšia splátka, č. 3455520588, zo dňa 15.11.2011, v časti 3. Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod 3.11, v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti VOP. Zmluvné strany zároveň vyhlasujú, že sa oboznámili s obsahom rozhodcovskej doložky a s dôsledkami jej uzatvorenia. Zmluvné strany berú na vedomie, že rozhodnutie Rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere lepšia splátka, č. 3455520588, zo dňa 15.11.2011, v Obchodných podmienkach, v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6., v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

IV. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 17.12.2020 voči žalovanej domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.060,65 eura a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzatvoril dňa 15.11.2011 zmluvu o úvere lepšia splátka, č. 3455520588. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000,- eur, s mesačnou splátkou 85,95 eura, s poplatkom za správu úveru 1,66 eura, s konečnou splatnosťou úveru 15.11.2021. V Úverovej zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 14,9 %, RPMN vo výške 17,21 % a priemerná RPMN vo výške 17,88 %.. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom

úvere musí obsahovať náležitosti podľa 9 ods. 2/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“). Konkrétne podľa ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ), ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ). Úverová zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 17,21 %. Hodnota RPMN sa vypočítava zo vzorca na výpočet RPMN. Správna výška podľa oficiálnej internetovej kalkulačky Ministerstva financií Slovenskej republiky, z Portálu finančnej osvety a ochrany spotrebiteľa MF SR, ktorá vyžaduje aj zadanie dátumu uzatvorenia úverovej zmluvy je pri mesačnej splátke 85,95 eura - 17,80 % a pri mesačnej splátke 87,61 eura - 18,41%. V Úverovej zmluve je tiež uvedená nesprávne celková výška nákladov 4 859,75 eura. Celková výška nákladov predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú má spotrebiteľ na úver skutočne zaplatiť (výška mesačnej splátky x počet splátok), čo predstavuje v danom prípade pri splátke 85,95 eura sumu 10 314,- eur (85,95 eura x 120) a výškou poskytnutého úveru (5 000,- eur). Skutočná celková výška nákladov je preto správne 5 314,- eur (10 314,- eur - 5 000,- eur = 5 314,- eur). Bezdôvodné obohatenie žaluje vo výške rozdielu medzi platbami, t.j. 6 060,65 eura a výškou úveru 5 000,- eur, teda 1 060,65 eura. O tom, že sa žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatila dozvedel od združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Čo sa týka objektívnej premlčacej doby, navrhuje aplikovať 10 - ročnú objektívnu premlčaciu dobu, nakoľko žalovaná sa bezdôvodne obohatila prijatím súm, o ktorých vedela v čase ich prijatia, že jej nepatria. Dodávateľ pozná (musí poznať) ZoSÚ a preto, ak uzatvorí so spotrebiteľom formulárovú spotrebiteľskú úverovú zmluvu, v ktorej neuvedie predpísané obligatórne náležitosti úverovej zmluvy, dôsledkom čoho je úver bezúročný a bezpoplatkový a napriek tomu príjme od spotrebiteľa splátky nad istinu úveru a spotrebiteľovi ich nevráti, tak sa na úkor spotrebiteľa obohacuje bezdôvodne. Úverová zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, v časti 3. Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod 3.11. Podľa § 73 ods. 3 zák. č. 335/2014 Z. z., rozhodcovská zmluva uzatvorená pred 1.1.2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z.z. účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Cieľom žalovanej je dosiahnuť, aby sa bez možnosti voľby podriadili jeho rozhodcovskému konaniu. V spotrebiteľských úveroch je neprijateľným dojednanie, ktorým sa zmluvné strany dohodnú riešiť všetky spory vyplývajúce z úverovej zmluvy výlučne pred rozhodcovským súdom, vopred vybraným dodávateľom, a následne by rozhodnutie tohto rozhodcovského súdu malo slúžiť ako exekučný titul. Rozhodcovská zmluva vo svojich dôsledkoch spôsobuje, že o právach a právom chránených záujmoch spotrebiteľa rozhodne súkromná osoba, ktorej moc nie je delegovaná žiadnou verejnoprávnou inštitúciou, teda bez súdnej kontroly zmluvných podmienok. Úverová zmluva obsahuje ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku, v Obchodných podmienkach, v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 5.6 Predmetné zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanej ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a bez ohľadu na vôľu žalobcu. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobcom a žalovanou, pokiaľ ide o započítavanie platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanej postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie platieb sa tak stáva pre ňu netransparentné. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ). O neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky a priamo vo vzťahu k žalovanej, už bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 7Csp/7/2018, zo dňa 24.1.2019, ktorý potvrdil Krajský súd Prešov, sp. zn. 2Co/60/2019, zo dňa 26.8.2019. To isté sa týka aj rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 16Csp/80/2018, zo dňa 15.11.2018 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 19Co/25/2019, zo dňa 27.8.2019.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Vo svojom vyjadrení uviedla, že podľa rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica v konaní sp. zn. 41Co/10/2018, v rozhodnutí zo dňa 16.08.2018 súd uviedol, že v tejto súvislosti odvolací súd, aplikujúc eurokonformný výklad, uvádza, že z počtu splátok úveru - 96 mesiacov, vyplýva doba trvania zmluvy, z ktorej priemerný spotrebiteľ, ktorým bezpochyby je aj samotná žalobkyňa, vie presne určiť termín konečnej splatnosti úveru. Na okraj odvolací súd uvádza, že zákonodarcu predmetnou, vyššie uvedenou novelou zákona o spotrebiteľských úveroch vypustil zo zákona povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere „termín konečnej splatnosti úveru“, pretože uvedené bolo v rozpore aj so Smernicou č. 2008/48/ES. Na základe vysloveného názoru sa odvolací

súd nemohol stotožniť s tvrdeniami žalobkyne, že v zmluve nebola určená doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. Úlohou práva a súdneho konania je súčasne edukatívne pôsobiť na strany sporu. Spotrebiteľov je tak potrebné vychovávať k zodpovednému uzatváraniu zmluvných záväzkov, naučiť sa v týchto záväzkoch orientovať a vedieť posúdiť následky svojich vlastných právnych úkonov. Formalistický výklad, ktorý spotrebiteľovi umožňuje vyhnúť sa úhrady úrokov len z dôvodu, aký uvádza Žalobca, t.j. lebo spotrebiteľ predsa sám si nemusí vedieť vyčítať z počtu splátok 120 a termínu konečnej splatnosti na akú dobu uzatvára Zmluvu o úvere, nepredstavuje podľa názoru žalovanej edukatívne pôsobenie smerujúce k zvýšeniu zodpovednosti a ostražitosti spotrebiteľa. Žalovaná ďalej uviedla, že internetové kalkulačky sú len informatívnym a nezáväzným prostriedkom, ktorých závery nie je možné považovať za hodnoverné a aplikovať na dané súdne konanie. Internetové kalkulačky neposkytujú úplné a presné výpočty, sú orientačným nástrojom, ktorý informatívne počíta RPMN, no nemožno na ne hľadieť ako na záväzný dôkaz. Žalovaná trvá na tom, že údaj o RPMN bol v Zmluve o úvere uvedený správne a v žiadnom prípade nebol uvedený v neprospech spotrebiteľa. Ani z tohto dôvodu tak Zmluvu o úvere nemožno sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou na jej základe poskytnutého úveru. Zmluva o úvere obsahuje všetky požiadavky, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje vychádzajúc pritom z pre Slovenskú republiku záväzného rozsudku Súdneho dvora vo veci č. C - 42/15, Home Credit Slovakia. V predmetnom rozsudku Súdny dvor ES uviedol, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti podľa čl. 10 ods. 2 Smernice, sankcia v podobe toho, že zmluva sa považuje za zmluvu bez úrokov a poplatkov je primeraná len v prípade, ak ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Žalovaná zároveň vzniesla námietku premlčania a to z dôvodu uplynutia ako subjektívnej tak aj objektívnej premlčacej doby. Poukázala okrem iného na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/67/2011. Pokiaľ ide o namietané neprijateľné podmienky k tomu sa žalovaná nevyjadřila.

3. Žalobca v replike uviedol, že dôkazom o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy, ktorou je doba trvania zmluvy, je už samotná tá skutočnosť, že zmluva slovné spojenie „doba trvania zmluvy“, vôbec neobsahuje. Požiadavka ZoSÚ uvádzať dobu trvania zmluvy, zodpovedá požiadavke Smernice, len s tým rozdielom, že slovné spojenie ZoSÚ „doba trvania“, je v Smernici vyjadrené slovným spojením „dĺžka trvania“. Aj pojem „doba trvania“ aj „dĺžka trvania“, vyjadruje sumár intervalu od - do. Na splnenie požiadavky uvádzať v zmluve dobu trvania zmluvy, nepostačuje v zmluve uviesť údaje, z ktorých sa dá doba trvania zmluvy odvodiť, ale doba trvania zmluvy musí byť v zmluve jednoznačne určená. Doba trvania zmluvy musí byť spotrebiteľovi známa najneskôr v čase, keď vstupuje do zmluvného vzťahu, tak aby bol spotrebiteľ zrozumiteľne a jednoznačne informovaný o predpísaných náležitostiach, týkajúcich sa zmluvného vzťahu, už v čase jeho vzniku. Ďalej uviedol, že podľa oficiálnej internetovej interaktívnej kalkulačky Ministerstva financií SR, z Portálu finančnej osvetly a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR, ktorá vyžaduje aj zadanie dátumu uzatvorenia zmluvy. Podľa tejto oficiálnej kalkulačky je hodnota RPMN 18,41 %, oproti podhodnoteného RPMN uvádzaného žalovaným v zmluve, vo výške 17,21 %. Čo sa týka celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, jej nesprávnosť vyplýva z výpočtu obsiahnutého v žalobe. Poukázal na bod 3. výroku rozsudku Súdneho dvora EÚ, vo veci C-448/17Z. Z tohto rozsudku Súdneho dvora EÚ vyplýva, že zmluva musí obsahovať nielen matematický vzorec výpočtu RPMN, ale tento vzorec musí byť doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, čo neznamená nič iné, ako doplnenie jednotlivých premenných vo vzorci, konkrétnymi číselnými údajmi výpočtu. Zmluva neobsahuje ani predpoklady použité na výpočet RPMN. Pokiaľ ide o premlčanie poukázal rozsudok Súdneho dvora EÚ, vo veci C-485/19, PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., z 2.4.2021. Podľa výroku 1. rozsudku: „Zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.“ Tento rozsudok je pokračovaním línie újnjného výkladu premlčania, vyjadrenej v rozsudku Súdneho dvora EÚ, v spojených veciach C-698/18 a C-699/18, SC Raiffeisen Bank SA (ďalej aj ako Rozsudok RFB). Podľa výroku 2. Rozsudku RFB: „Článok 2 písm. b), článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako aj zásady ekvivalencie, efektivity a právnej istoty sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia súdnemu výkladu vnútroštátnej právnej úpravy, pod-ľa ktorého žaloba o vrátenie súm bezdôvodne zaplatených na základe nekalej pod-mienky nachádzajúcej sa v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom podlieha trojročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť odo dňa

úplného splnenia tejto zmluvy, ak sa predpokladá, bez potreby overenia, že k tomuto dátumu spotrebiteľ musel vedieť o nekalom charaktere predmetnej zmluvnej podmienky, alebo keď pre podobné žaloby založené na určitých vnútroštátnych právnych predpisoch táto lehota začína plynúť až od okamihu určenia právneho dôvodu týchto žalôb súdom.“ Z citovaných rozsudkov vyplýva, že na premlčanie bezdôvodného obohatenia, vzniknutého v dôsledku neprijateľných zmluvných podmienok (v terminológii smernice 93/13, nekalých podmienok), ako aj na premlčanie bezdôvodného obohatenia, vzniknutého v dôsledku absencie obligatórných náležitostí spotrebiteľských zmlúv, začína plynúť premlčacia doba, od okamihu určenia právneho dôvodu žalôb o vydanie bezdôvodného obohatenia súdom. Pri bezdôvodnom obohatení, vzniknutom z absencie obligatórných náležitostí zmluvy, absencia ktorých má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy, začína plynúť premlčacia doba od právoplatnosti rozsudku o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Nesúhlasil s názorom, že prijatie záverov Súdneho dvora EÚ, je možné až po ich premietnutí do vnútroštátneho práva, čo je vecou zákonodarcu. K tomu poukázal na výrok 2. Rozsudku PCS: „Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý.“ Z predmetných rozsudkov Súdneho dvora EÚ vyplýva, že Súdny dvor EÚ „zrušil“ v spotrebiteľských veciach o bezdôvodné obohatenie subjektívnu a objektívnu premlčaciu dobu, zakotvenú v OZ a zaviedol jednotnú trojročnú premlčaciu dobu, v ktorej sa premlčujú reštitučné nároky spotrebiteľov a ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, alebo od právoplatnosti rozsudku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

4. Žalovaná v duplike poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021, ktorý odmietol vo veci predpokladov na výpočet RPMN nesprávnu súdnu prax v prospech spotrebiteľa, keď uviedol: 12. Dovolací súd, na rozdiel od súdov nižších inštancií, zastáva názor, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia. 12.2. V posudzovanom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neuvádza uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, ako to vyplýva z dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ by takúto požiadavku mal zákonodarca v úmysle, nič mu nebránilo uviesť ju v danej právnej norme. Zákonodarca pritom formulačne jednoznačne požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, ktorý (vzorec) je len jeden, navyše spotrebiteľovi prístupný priamo v zákone, v jeho prílohe č. 2. Pokiaľ odvolací súd považuje za predpoklad na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov i vzorec na jej výpočet, s týmto sa dovolací súd nestotožňuje. 12.3. Z uvedených dôvodov potom záver súdov nižších inštancií, že predmetná zmluva v rozpore s § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje zákonnú náležitosť, a to všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, nie je správny. Vzhľadom k uvedeným záverom Najvyššieho súdu SR nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Súd prvej inštancie tak nemôže z uvedeného dôvodu dospieť k určeniu bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru. Vo zvyšku zopakovala vyjadrenie k žalobe.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

6. Žalobca a žalovaná uzavreli dňa 07.11.2011 Zmluvu o úvere lepšia splátka, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobcovi úver vo výške 5.000, eur, ktorý mal žalobca splácať v 120 mesačných splátkach vo výške 85,95 eura. RPMN je v zmluve uvedená vo výške 17,21%. Celková výška nákladov spotrebiteľa predstavuje sumu 4.859,73 eura.

7. Podľa interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN predstavuje RPMN úveru pri splátke 87,61 eura výšku 18,41% a pri splátke 85,95 eura 17,80%.

8. Podľa výpisu z účtu žalovaný poslednú splátku uhradil dňa 14.02.2013.

9. Z prehlásenia združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vyplýva, že na združenie sa obrátil žalobca so žiadosťou, že potrebuje poradiť s úverom, ktorý mu poskytla Poštová banka, a.s.. Informovali ho dňa 10.11.2020, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

10. V časti 3. Zmluvy o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod 3.11, je uvedené: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti VOP. Zmluvné strany zároveň vyhlasujú, že sa oboznámili s obsahom rozhodcovskej doložky a s dôsledkami jej uzatvorenia. Zmluvné strany berú na vedomie, že rozhodnutie Rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.“

11. V Obchodných podmienkach v článku 5 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 5.6., je uvedené: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzovníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru.“

12. Zistený skutkový stav súd právne posúdil

13. Podľa § 52 ods.1,2,3,4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.07.2011 do 29.02.2012 (ďalej aj ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods.1,5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

16. Podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

18. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi..

20. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka(18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

21. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

22. Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

23. Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

24. Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

25. Podľa § 93b ods. 1, 2 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení od 30.06.2011 do 30.11.2011, banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy (88j) o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov [§ 5 písm. i)] budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona (88k) a to tak, aby klient mal možnosť voľby, či prijme alebo neprijme predložený návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Banka a pobočka zahraničnej banky sú pri predložení návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy tiež povinné preukázateľne poučiť klienta o dôsledkoch uzavretia navrhovanej rozhodcovskej zmluvy na riešenie ich vzájomných sporov z obchodov. Návrh rozhodcovskej zmluvy podľa odseku 1 sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné predložiť svojim klientom najneskôr pri uzatváraní obchodu, na ktorý sa nevzťahuje už uzavretá rozhodcovská zmluva. Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1; ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov (88l)

26. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovaná v priebehu konania vzniesla námietku premlčania, a preto sa súd v prvom rade zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba. V prejednávanej veci ide o premlčanie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, preto je potrebné na premlčanie aplikovať ust. § 107 OZ. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna dvojročná premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie.

27. V danom prípade žalobca v podanej žalobe navrhol aplikovať 10 - ročnú objektívnu premlčaciu dobu, nakoľko žalovaná sa bezdôvodne obohatila prijatím súm, o ktorých vedela v čase ich prijatia, že jej nepatria, pričom však nepredložil žiadne dôkazy a ani nenavrhol žiadne dokazovanie. K tomu súd uvádza, že v 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí vždy

priamo smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí teda, kedy žalovaná získala bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechala. Ak nie sú splnené podmienky na 10-ročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď príjemca plnenia získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil, nakoľko zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. Občiansky zákonník napriek tomu, že vymedzuje vo svojich ustanoveniach úmyselné bezdôvodné obohatenie, podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa § 15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O priamy úmysel pri bezdôvodnom obohatení podľa Občianskeho zákonníka ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne, že ho získať chcel (prítomnosť vedomostnej i vôľovej zložky). O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozumený.

28. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovanej bezdôvodne sa obohacovať je nutné v každom jednotlivom konkrétnom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaná, ako úverový veriteľ, v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy, skutočne chcela získať vedome a úmyselne bezdôvodné obohatenie, alebo aspoň bola uzrozumená s tým, že sa bezdôvodne obohacuje na úkor žalobcu. V prejednávanom prípade žalobca nepreukázal, že by už v čase uzavretia úverovej zmluvy existoval úmysel žalovanej, a že by tento smeroval k bezdôvodnému obohacovaniu sa na jeho úkor. Rovnako nebol preukázaný úmysel žalovanej sa bezdôvodne obohatiť v čase prijatia platieb. Žalobca v žalobe uviedol, že dodávateľ pozná (musí poznať) ZoSÚ a preto, ak uzatvorí so spotrebiteľom formulárovú spotrebiteľskú úverovú zmluvu, v ktorej neuvedie predpísané obligatórne náležitosti úverovej zmluvy, dôsledkom čoho je úver bezúročný a bezpoplatkový a napriek tomu prijme od spotrebiteľa splátky nad istinu úveru a spotrebiteľovi ich nevráti, tak sa na úkor spotrebiteľa obohacuje bezdôvodne. K tomu súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/219/2019, ktorý uviedol: „Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu možno vyvodit', že uvedený nepriamy úmysel žalovanej je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovanej. Dovolací súd však vzhľadom na vyššie uvedené závery konštatuje, že uvedený právny názor odvolacieho súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovanej, ktorému zodpovedá 10-ročná objektívna premlčacia doba, nie je správny. Predmetnou otázkou sa už dovolací súd zaoberal v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/238/2017. Toto rozhodnutie treba považovať za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.“ Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/238/2017, uviedol: „Tu dovolací súd konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Dovolací súd preto konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdmi nižších inštancií bolo nesprávne.“ S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie a na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu nepostačuje iba tvrdenie, že dodávateľ pozná ZoSÚ. Ak teda nebolo v konaní zo strany žalobcu bez akýchkoľvek pochyb preukázané úmyselné konanie žalovanej pri získavaní bezdôvodného obohatenia, súd v konaní aplikoval 3 ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že žalobca poslednú splátku zaplatil dňa 14.02.2013, nasledujúci deň začala plynúť 3 ročná objektívna premlčacia doba a uplynula dňa 15.02.2016. Žaloba bola podaná na súd dňa 17.12.2020, t.j. po uplynutí 3 ročnej premlčacej doby. Súd preto žalobu v časti vydania bezdôvodného obohatenia zamietol.

29. Ak žalobca poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ, vo veci C-485/19, PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., z 2.4.2021 tak k tomu súd uvádza, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. Náš právny poriadok pri premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia jednoznačne určuje, kedy začína plynúť premlčacia doba a to najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za

tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Tento moment nastal, keď žalobca prvýkrát preplatil istinu úveru a nie až rozhodnutím súdu. Súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 695/2017, ktorý uviedol: „Z uvedeného vyplýva, že vnútroštátny súd je povinný zdržať sa takého výkladu vnútroštátnych ustanovení prijatých na vykonanie príslušnej smernice, ktorý by bol v rozpore s autonómnym právnym poriadkom, naopak, má usilovať o taký výklad vnútroštátneho práva, ktorý nevedie k výsledku, ktorý je v rozpore s cieľom predpokladaným smernicou. Požiadavka eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva prijatého pre účely transpozície smernice tak predstavuje nástroj, ktorý je spôsobilý posunúť významový obsah právnej normy vnútroštátneho práva do inej roviny, a to aj bez jeho vonkajšej textuálnej zmeny, pričom pozitívnou externalitou tohto prístupu je zabezpečenie koherencie medzi vnútroštátnou a úniou právnou úpravou. Označená povinnosť vyplývajúca z judikatúry Súdneho dvora interpretovať vnútroštátne právo v najvyššej možnej miere v zmysle znenia a cieľov príslušnej smernice nemá absolútnu prednosť. Limitom tejto povinnosti je zákaz takého výkladu a aplikácie vnútroštátneho práva vo svetle úniového práva, ktorý by bol *contra legem*. Nie je povinnosťou vnútroštátneho súdu vyplývajúcou z úniového práva aplikovať úniové právo proti zmyslu vnútroštátneho práva (*contra legem*), pretože inak by priznal smernici priamy účinok, na druhej strane je potrebné uviesť, že ak bude mať vnútroštátny súd k dispozícii dva rovnocenné výklady, z ktorých jeden bude súladný so zmyslom a účelom smernice a druhý nie, bude jeho povinnosťou dať prednosť tomu výkladu, ktorý je konformný so zmyslom a účelom smernice.“ Ak by súd akceptoval výklad, ktorý prezentoval žalobca, t.j. k začiatku plynutia premičacej doby by dochádzalo až určením, že úver je bezúročný a bez poplatkov, takýto výklad by bol proti zmyslu vnútroštátneho práva, keďže v podstate nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo spotrebiteľskej zmluvy by sa nikdy nepremičal. Takýto stav by rozhodne neprispieval k právnej istote. Súd má za to, že predmetný rozsudok Súdneho dvora môže iba podnetom pre zákonodarcu na zmenu právnej úpravy, avšak súd z neho nemôže vykladať iný začiatok plynutia premičacej doby ako je vo vnútroštátnej právnej úprave.

30. Pokiaľ ide o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky tak súd sa v prvom rade zaoberal naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na jej určení, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z vyššie uvedených zákonných ustanovení, najmä z citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 1Co/237/2013). Súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.10.2017, sp. zn. 18Co/120/2017, ktorý pripustil, že spotrebiteľ sa má možnosť domáhať určenia neprijateľnej podmienky. Taktiež podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 23. januára 2017, sp. zn. 6 Ndc 20/2016 právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami *inter partes*. A nakoniec podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná.

31. „Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem“. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

32. Súd následne skúmal, či napadnutá zmluvná podmienka o započítaní úhrad je neprijateľná. Súdny dvor v bode 68 rozsudku C-415/11 uviedol: „Ako uviedla generálna advokátka v bode 71 svojich návrhov, pri otázke, či podmienka spôsobuje „značnú nerovnováhu“ v právach a povinnostiach strán vyplývajúcich zo zmluvy na škodu spotrebiteľa, treba predovšetkým zohľadniť právne predpisy uplatňované vo vnútroštátnom práve v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami v tomto zmysle. Na základe takejto porovnávacej analýzy môže vnútroštátny súd posúdiť, či a prípadne do akej miery je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie

zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. Okrem toho sa zdá, že na tieto účely je relevantné preskúmať právne postavenie uvedeného spotrebiteľa z hľadiska prostriedkov, ktoré má podľa vnútroštátnej právnej úpravy k dispozícii na zabránenie uplatňovaniu nekalých podmienok. Pokiaľ ide otázku, za akých okolností dôjde k takejto nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery“, treba konštatovať vzhľadom na šestnástu odôvodnenie a ako v podstate uviedla aj generálna advokátka v bode 74 svojich návrhov, že, vnútroštátny súd má na tento účel preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní.“ Podľa § 566 ods. OZ, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Naproti tomu napadnuté zmluvné ustanovenia poskytujú žalovanej ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a to bez ohľadu na vôľu žalobcu. Je teda nepochybné, že toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobcom a žalovanou a dochádza k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa. Navyše žalovaná sa k napadnutej zmluvnej podmienke vôbec nevyjadřila.

33. Súd taktiež poukazuje na to, že obdobná zmluvná podmienka už bola viackrát vyhlásená za neprijateľnú, napr. rozsudkom okresného súdu Prešov zo dňa 06.05.2019, sp. zn. 20Csp/219/2018 v spojení s rozsudkom krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2019, sp. zn. 9Co/85/2019, a preto je žalovaná povinná zdržať sa jej použitia.

34. Súd preto určil, že zmluvná podmienka: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzovníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

35. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v Zmluve o úvere lepšia splátka, č. 3455520588, zo dňa 15.11.2011, v časti 3. Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod 3.11, tak jedná sa o rozhodcovskú doložku, pričom táto je súčasťou obsahu formulárovej zmluvy o úvere, ktorú žalovaná v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Súd ma však zato, že rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskej doložke. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bola od 1.1.2008 novelou zák. č. 568/2007 Z.z. zaradená medzi neprijateľné zmluvne podmienky. Žalovaná síce mala podľa zákona o bankách povinnosť predložiť návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, avšak klient by mal mať možnosť voľby, či prijme alebo neprijme návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Ako už bolo uvedené rozhodcovská doložka je súčasťou formulárovej zmluvy o úvere a žalobca nemal možnosť ju odmietnuť. Nakoniec ani žalovaná netvrdila, že mal žalobca možnosť voľby. Súd preto určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere lepšia splátka, č. 3455520588, zo dňa 15.11.2011, v časti 3. Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod 3.11, v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti VOP. Zmluvné strany zároveň vyhlasujú, že sa oboznámili s obsahom rozhodcovskej doložky a s dôsledkami jej uzatvorenia. Zmluvné strany berú na vedomie, že rozhodnutie Rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

36. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods.2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca bol úspešný v časti určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a v nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bol neúspešný. Vzhľadom na rovnaký úspech, resp. neúspech strán súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).